

Aan de leden van de Commissie Buitenlandse Zaken

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers
1008 Brussel

4 december 2024

Onderwerp: Dringende oproep over de impact van mogelijke pensioen en fiscale hervormingen op de Belgische diplomatie

Geachte voorzitter van de Commissie, mevrouw Van Hoof,

Geachte ondervoorzitters van de Commissie, de heren De Maegd en Metsu,

Geachte vaste leden van de Commissie,

Als vertegenwoordigers van BeFamily, de vereniging voor partners van Belgische diplomaten, schrijven we u om onze grote bezorgdheid te uiten over de mogelijke economische hervormingen die op tafel liggen bij de lopende federale regeringsonderhandelingen. Wij maken ons ernstige zorgen over de onevenredige impact die mogelijke hervormingen van pensioenen en het huwelijksquotiënt kunnen hebben op de Belgische diplomatie. Het vermogen van België om zijn belangen wereldwijd te behartigen, hangt af van de kwaliteit van ons diplomatiek corps. Deze hervormingen zouden echter de financiële situatie van diplomatenfamilies verder in gevaar brengen, waardoor een carrière als Belgisch diplomaat steeds minder aantrekkelijk wordt en de Belgische diplomatie uiteindelijk wordt ondermijnd.

Het succes van de Belgische diplomatie — en daarmee het verdedigen van onze belangen in het buitenland — is onlosmakelijk verbonden met de toewijding en expertise van onze diplomaten. Het diplomatieke corps is de afgelopen decennia echter aanzienlijk veranderd. De tijd dat een echtgenoot zwijgend volgde in het kielzog van de diplomaat, ligt ver achter ons. Het corps bestaat vandaag uit een diversiteit van gezinnen, waarvan de echtgenoten vaak hun eigen ambities hebben gepauzeerd ten gunste van de diplomaat. Verhuizen naar het buitenland is dan ook een beslissing die als gezin wordt genomen, waarbij de omstandigheden in het buitenland voor partners een cruciale rol spelen in de keuze.

Als erkenning van deze werkelijkheid, bieden steeds meer Europese landen steun aan diplomatieke partners om een pensioen op te bouwen, en dus de gezinsbeslissing voor een vertrek aantrekkelijker te maken. Deze ondersteuning is essentieel, aangezien visumvereisten en andere juridische barrières het vaak onmogelijk maken voor partners om een inkomen te verdienen, laat staan om een eigen pensioen op te bouwen. Landen zoals Nederland, Denemarken, Zwitserland, Finland, Oostenrijk, Tsjechië, Letland, Estland, Slovenië, Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk hebben al maatregelen genomen om dit probleem aan te pakken. België daarentegen biedt nog steeds geen enkele vorm van pensioenondersteuning aan diplomatieke partners.

De details over een mogelijke pensioenhervorming die naar voren zijn gekomen uit de lopende regeringsonderhandelingen voorspellen weinig goeds voor de partners van de Belgische diplomaten. Het verstrengen van de koppeling tussen gewerkte jaren en pensioenopbouw bijvoorbeeld, zou betekenen dat één enkele rotatie in het buitenland al voldoende zou zijn om als partner een volwaardig pensioen te ontlopen. Dit creëert een levenslange financiële afhankelijkheid tussen de partner en de diplomaat, en brengt een aanzienlijk risico met zich mee in het geval van vroegtijdig overlijden van de diplomaat of een scheiding.

Omdat partners zelden in het buitenland kunnen werken, dragen zij niet bij aan het gezinsinkomen. Een afschaffing van het huwelijksquotiënt zou daarom het gezinsinkomen van de diplomatieke gezinnen significant aantasten, en bijgevolg de mogelijkheid voor pensioensparen via een derde en vierde pijler verder uithollen.

Hoewel we begrijpen dat het regeerakkoord nog in onderhandeling is, dringen we er bij beleidsmakers op aan om de onbedoelde gevolgen van de voorgestelde hervormingen zorgvuldig te overwegen. De combinatie van pensioenhervormingen en de afschaffing van het huwelijksquotiënt dreigt een negatieve spiraal te creëren. De financiële afhankelijkheid en de verhoogde kosten zullen diplomatieke families ongetwijfeld ontmoedigen om naar het buitenland te verhuizen. Hoewel we slechts uit ongeveer 500 families bestaan, bedreigt deze hervorming dus de hele Belgische diplomatieke dienst, in een tijd waarin diplomatie belangrijker is dan ooit.

Als BeFamily slaan we al geruime tijd alarm binnen de FOD Buitenlandse Zaken over de financiële afhankelijkheid van de echtgenoten en de bijbehorende bedreiging voor de carrière. Voor de FOD is dit echter een uitdagend dossier, aangezien overeenstemming nodig is met andere departementen (in het bijzonder de Federale Pensioendienst). We verwachten niet dat tijdens de vorming van een regeerakkoord, de onderhandelaars een definitieve oplossing zullen bieden voor onze specifieke situatie. **We hopen echter — en vragen u om dit binnen uw netwerk te bepleiten — dat een toekomstig regeerakkoord onze situatie erkent en een mandaat creëert voor de betrokken partijen om samen te komen en een oplossing te vinden.** Als toegewijde partners van de Belgische diplomatie hopen we op uw steun en die van de Commissie om dit te bereiken in de volgende legislatuur.

Wij danken u oprecht voor uw aandacht voor deze kwestie, die zowel het welzijn van diplomatenfamilies als de toekomst van de Belgische diplomatie raakt. We vragen u vriendelijk om onze zaak binnen uw netwerk te ondersteunen en ervoor te zorgen dat een regeerakkoord deze zorgen erkent en aanpakt. Indien de Commissie of haar leden nog met vragen zitten, staat BeFamily klaar om deze te bespreken en in gesprek te gaan. Nogmaals onze dank voor uw inzet om de Belgische diplomatie te versterken.

Hoogachtend,

*In naam van BeFamily,
Hans Pétry, Voorzitter.*